

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

RENUMERATA WYNOŚI:	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	120 K — h	60 K — h	30 K — h	10 K — h
w odniesieniu do omu 144	144	72	36	12
w Polsce:				
w jednokrotn. przesyłką poczt. 144	72	36	18	6
w dwukrotn. przesyłką poczt. 144	144	72	36	12
w państwie niemieckim 144	144	72	36	12
w innych państwach 144	144	72	36	12

renumeratę i ogłoszenia (inzeraty) utrzymać się należy wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie. — Nr. rach. pocz. Kier. oszczędności 857.484.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10, Administracja: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcji 41, Administracji 247, dla rozmów zamiejscowych 1672. — Rękopisów nadawanych Redakcja nie zwraca.

W Łwowie sprzedaje numerów po 20 halerzy: w Biuro dzienników S. Sokolowskiego, ulica Trzeciego Maja 1.5 i w Biuro Płonna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 20 halerzy.

NOVA REFORMA

WYDANIE POPÓŁUDNIOWE

Frenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracja „Nowej Reformy“, — Główna trafikowa w Ryku, — Agencja J. Hopacz, A. Salomonowej, ul. Szczęśliwa 9. — Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7. — Trafika w Sukienicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inzeraty) przyjmują: w Łwowie: Biuro dzienników A. Buchstaba, ulica Karola Ludwika 1.21; — S. Sokolowski, ulica Trzeciego Maja 1.5. W Jarosławiu: J. Soszyński, — W Tarnobrozie: M. Rósch. — W Wiedniu: Herman Goldschmidt (sprzedaje oddzielnie numerów), L. Wollzeile 6; — M. Dokes Nachf.; Hasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wiedniu); — R. Moos (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze); — H. Schalek (Wollzeile); — w Paryżu Société Mutuelle de Publicité, A. Lorette, directeur, Rue Beaumarchais 14.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmują się po cenie 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratów.

Straszna sytuacja w Wilnie.

Od przybycia z Wilna otrzymała „Gazeta Włoszawska“ następujące informacje o położeniu w tym mieście:

Do zajęcia Wilna przez bolszewików, żyło w mieście niemal zupełnie zamiarło. Wyżysk i gospodarka zaczęły rosnąć z dnia na dzień z niedzielną szybkością. Ceny żywności, której brak zupełnie, podlegały rewizji potwornej. Jedną młką żytniej kosztuje np. 500 rb. carskich, funt masy — 80 rubli, funt bulki pszennej — 100 rb. Do 15 lutego można jeszcze było dostać coś niecoś na kartki, od 1 marca zaś i ten skromny kontyngent zniknął zupełnie. To też ludzie giną setkami z głodu. Tyfus plamisty i tyfus głodowy dziesiątkują ludność wszystkich sfer. W pierwszych dniach marca zabrakło żywności dla garnizonu bolszewickiego, zamknięto więc wszystkie sklepy i przystąpiono do masowych rewizji domów, po czym zaczęto od piwnic do strychów. Rozwijało się wielkie głód, zabierano przysmak nawet młodych dzieci, choćby suchego, zarówno robotników, jak i burżuazję.

W końcu pierwszej połowy marca poczęła w Wilnie funkcjonować t. zw. „czarna giełda“, w której skład wchodzi 3 żydów, oraz trzech tyłów z komunistami wileńskimi. Uszczelniono na czole. Dzięki zarządcom tej czarnej giełdy dotychczas nieznany poziom życia społeczeństwa polskiego. Aresztowania trwały trzy dni, 14, 15 i 16 b. p., zwłascia pan, pod zarzutem należenia do t. zw. Żydziaków Patryotów, w czem jest wiele staruszek w wieku od 60 do 80 lat. Polowie represje czarnej giełdy przodkują nawet kłótnie między ludźmi. Główna gwiazda zamykała całe dzienne, widzieli się do mieszkań, wypisując kobiety nawet na ulicach, poczem wszystkie przynależne do naśledowności polskiej, osadzone w więzieniu. — W ten sposób aresztowano szereg wybitnych działaczy na polu społecznym i filantropijnym, jak np. Maryę Broel Platerową staruszkę lat 70 i 80, którą, którą wywieziono z Wilna. — Ogółem przeżywa w więzieniu przeszło 600 osób, w najfatalniejszych warunkach higienicznych.

Specjalną akcję podjęto też w kierunku tępienia członków P. O. W. Pod zarzutem należenia do tej organizacji aresztowano sto kilkudziesięciu osób, którym grozi rozstrzelanie. Siedzą one pod straszną niepewnością.

Nie koniec na tem. W tych dniach, wobec groźby bolszewikom ewakuacji, wzięli oni 100 osób z pośród wybitnych przedstawicieli społeczeństwa polskiego o charakterze zakładowym z przeszło 60-letnim drem Witoldem Węsią w kielim na czele, lecz po kilku dniach zakładników wypuszczono za poręczeniem, przezem córka dr W., p. Burchardowa musiała porzucić życiem i mieniem że nie opuści on Wilna.

Pisma polskie i rosyjskie zostały zamknięte. Podobnie i księgi polskie „Kultura“. Wybórka jedynie dwu urzędów „Moty“, redagowany przez komisarzy dla Polski Leszczyńskiego i rosyjski „Komunist“, szczytny Polaków, oraz t. zw. „Kulaków“, kłmici, posiadających własność nieruchomości. Względnie stosunek bolszewików do tych ostatnich jest bardzo wrogi. Bolszewicy odgrają się nieustannie, iż zrobił porządek z burżuazją mejską, obecnie koleją na wiosnę. Szkołnictwo nie istnieje. Brak środków na opłacenie personelu, przyczem wygłodzone dzieci i młodzież nie są zdolne do jakiegokolwiek pracy umysłowej.

Sprawa Gdańska.

Berlin, 2 kwietnia (PAT). Biuro korespondencyjne donosi:

„Berliner Tageblatt“ donosi z Amsterdamu, że także w sprawie Gdańska, stanowisko amerykańskie, popierane przez Anglię, wzięło górę nad zapatrywaniem francuskim. Zdaje się, że wystąpienie Wilsona w tej sprawie nie było wcale ukrytym naciskiem na Francję, aby ją skłonić do złagodzenia stanowiska. Wedle doniesień ze źródeł angielskich nie jest wykluczone, że Litwa i Estonia będzie połączona z Polską, aby Litwa mogła się stać głównym portem Polski. Oprócz tego ma być zneutralizowanie żegluga na Wiśle i utworzenie wolnego portu w Gdańsku.

Paryż, 2 kwietnia (PAT). „Echo de Paris“ donosi:

Marszałek Foch wyjechał dziś w nocy na front. Otrzymał wszystkie potrzebne wskazówki do rokowań z niemieckim pełnomocnikiem Erzbergerem. Będzie on pozostawał w nieustannym kontakcie z radą czterech. Komisja dla transportów morskich poczyniła wszelkie zarządzenia, aby zapewnić przewóz wojsk. — Przyjmując, że rada czterech w danym razie nie cofnęła się przed wystąpieniem czynnym.

(Wiadomości niniejsze, pochodząca ze źródeł francuskich, przeczy wiadomości pierwszej, zaczerpniętej ze stronnego źródła niemieckiego. Przyp. red.)

Paryż, 2 kwietnia (PAT). Agencja Havasa donosi:

W sprawie wyładowania wojsk polskich w Gdańsku marszałek Foch polecił telegraficznie zaprosić rząd niemiecki do wysłania pełnomocnika do Spa, dokąd osobiście przybędzie. — Rząd niemiecki przeznaczył do tych rokowań Erzbergera.

Genewa, 2 kwietnia. „Echo de Paris“ donosi: W portach północnej Francji wszędzie na okrę-

ty armia polska, licząca 35.000 ludzi, tudzież armia koalicyj w sile 45.000 ludzi. Wojska te odpłyną do Gdańska.

Ambasada francuska w Warszawie.

Warszawa, 2 kwietnia (PAT). Duchesne, sekretarz ambasady francuskiej, przybył do Warszawy, udzielił sprawozdawcy polskiej Agencji Telegraficznej następujących informacji: Praloni, minister pełnomocnik i nadzwyczajny wysłannik republiki francuskiej przybył do Waszej stolicy wczoraj rano z personalem ambasady, który oprócz niego i drugiego jeszcze sekretarza, p. Beugni stanowią: Dousse, mający spełniać obowiązki konsula, panowie Noyras, Rey, Lamaziere, oraz p. Van Aekere. Ambasada jest dumna i szczęśliwa z powodu tego, że ma zaszczyt być pierwszym gościem dyplomatycznym stałe akredytowanym u rządu i narodu republiki polskiej, z którą to republiką naród francuski łączy wieloletnie, pełne światłych tradycji więzy przyjaźni zadziwiająco jeszcze w ostatnich latach cierpienia i klęsk. Niech pan powie polskiej opinii publicznej, że najszczęśliwszym dziełem ministra Pralona będzie czynienie wszystkich, aby te wspaniałe serdeczności stosunków dwóch sojuszników republik prowadziły wiodło do drogiego rozwoju i pożytku narodów. Wczoraj mieliśmy zaszczyt przedstawić się Paderewskiemu, jutro ambasador będzie miał zaszczyt wręczenia listów uwierzyteliwiających naczelnikowi państwa, generałowi Piłsudskiemu. Godziną naszą audyencyjną miało być jeszcze wręczenie listów uwierzyteliwiających ambasadorowi. Zespół ambasady przybył z eskortą wojskową przed hotel, w którym tymczasowo przygotowano imi apartamenty i biura. Z eskortą udany się następnie do Belwodu, gdzie będzie ustawiono za szatniami warta honorowa. Przy wejściu odegra orkiestra hymn francuski. W pałacu belwiderskim po wręczeniu listów uwierzyteliwiających odbędzie się przedstawienie osobistości politycznych, oraz zostaną wygłoszone mowy. W chwili ich wyjazdu misji z Belwodu, orkiestra odegra hymn narodowy polski. Eskortą odprowadzi ambasadę do jej siedziby.

Sprawozdanie w sprawie Cieszyńska.

Paryż, 2 kwietnia (PAT). Havas donosi. Ośmiemcemu przyjął dnia 30 marca generała Mangina. Dnia 31 marca odbyła posiedzenie komisji polska, która wysłuchała sprawozdania komisji międzynarodowej w sprawie Cieszyńskiej.

Granice czesko-polskie.

Paryż, 2 kwietnia (PAT). Komisja dla spraw polskich wysłuchała na posiedzeniu w dniu 31 marca sprawozdania dwóch delegatów, przybywających obecnie w Paryżu, w sprawie rozgraniczenia obszaru czesko-polskiego.

O Interes Galicyi wschodniej.

Warszawa, 2 kwietnia (PAT). Delegaci koła sejmowego posłów z Galicyi wschodniej, Serwatowski, Baworowski, Dembski, Diamand i Loewenstein odbyli wczoraj konferencję z prezydentem m. m., na której przedłożyli prośbę o poparcie interesów Galicyi wschodniej na konferencji pokojowej. Delegaci przedstawili dokładny obraz położenia politycznego w kraju zarówno ze stanowiska dzielnicowego, jak i ze stanowiska państwowego. Konferencja trwała przeszło godzinę. Udział w dyskusji brali prawie wszyscy obecni. Prezydent ministrów przedstawił sytuację w Paryżu i zapewnił, że zastępstwo interesów wschodnio-galicyjskich uważa za jeden z swych najpilniejszych obowiązków i uczyni wszystko, aby wpłynąć na szczytliwe rozwiązanie poruszonych kwestii.

Z niewoli bolszewickiej.

Poznań, 2 kwietnia (PAT). Rada Naczelna dowiaduje się z Moskwy, że Polacy, uwiecznieni przez bolszewików w Moskwie i Petersburgu, zostali wypuszczeni na wolność na usilne starania rządu polskiego. Jest nadzieja, że niebawem drogą na Finlandy wrócić do kraju.

Niemcy zawsze z bolszewikami na Litwie.

Kleszczele (powiat bielski, gub. grodzieński), 2 kwietnia. Został tu przez władze polskie wykryty skład broni i amunicji. Znalezione dwa kulomioty, dużo karabinów, granatów ręcznych i nabojęw. Przeprowadzone śledztwo wykryło istnienie takiej organizacji bolszewickiej, która zakupowała broń od Niemców. Dzięki współdziałaniu ludności miejscowej, udało się wpasnąć na ślad tego spisku.

W Kuznicy została rozbrojona przez Niemców samoobrona polska. Jednocześnie dostarczyli Niemcy broni samoobronie żydowskiej, składającej się przeważnie z żywiół bolszewickich.

Mandaty poselskie z Poznańskiego.

Warszawa, 2 kwietnia. Wczoraj odbyło się posiedzenie komisji konstytucyjnej, pod przewodnictwem p. m. Maryana Seydy. Uchwalono odrzucić dalszy ciąg dyskusji nad sprawą reprezentacji kresów wschodnich w Sejmie; natomiast przyjęto jednomyślnie, na wniosek dr Kiernika, projekt ustawy o zmianie niektórych przepisów, dotyczących ordynacji wyborczej, w celu przeprowadzenia wyborów do Sejmu w

części ziem b. zaboru pruskiego. Zmiany przewidują: utworzenie 4 okręgów wyborczych z 42 mandatami, prawo wyboru dla osób wojskowych i wybieralność członków i urzędników naczelnej rady ludowej. Ustawa ma charakter tymczasowy i nie przesądza zmiany okręgów po wsiach reszty ziem tych Polski.

Z prac kongresu.

Wiedeń, 2 kwietnia (PAT). Telegram iskrowy Biura koresp. z Paryża donosi:

Dzienniki francuskie piszą, że mimo stałej tajemnicy, przestrzeganej co do stanu prac konferencji pokojowej, można uważać ogólne wrażenie, jakie się odnosi z jej prac, za zadowalające. W kolonialnej konferencji omawiany jest zamiar, aby delegat niemiecki podać do wiadomości warunki pokoju przedstawianego nie w Wersalu, ale w jakimś innym mieście, bardziej oddległym od Paryża. Jedynie podpisanie pokoju preliminarzowego miałyby nastąpić w Wersalu.

Paryż, 2 kwietnia (PAT). Havas donosi: Prasa podkreśla rozstrzygający charakter okresu rokowań pokojowych w tym tygodniu. Prasa przypisuje słuszną rewizję polityki francuskiej. Wszystkie pisma obawiają się, że sprzymierzeńcy powinni zrozumieć, że koniecznym jest bezwzględnie bezpieczeństwo kraju francuskiego i że zapewniając to bezpieczeństwo, zabezpieczy się tem samym cały świat. Pisma wyrażają przekonanie, że sprzymierzeńcy należyście ocenią ogromne straty, jakie poniosła Francja. Sprawozdanie Locoua o stanie okolic wysubodzonych, niezawodnie wywodzi z nich odpowiednie wrażenie. Potrzeba też wstawić w rachubę ciężary poniesione dla wód i kulek. W chwili, gdy Ludendorff radził swym ziomkom, aby nie ugięli się przed wolą wroga, prasa francuska uważa za rzecz konieczną, aby Niemcy zobaczyli, że społeczna dyplomacja wśród sprzymierzeńców jest równie mocna jak była jednolitość dowództwa wojskowego.

Ameryka a Liga narodów.

Paryż, 2 kwietnia (PAT). Radiotelegram stacyi krakowskiej.

Delegaci, wysłani do Paryża na kongres, odbyli konferencję z Wilsonem w sprawie Ligi narodów. Jak podaje „Temps“, oświadczyli oni Wilsonowi, że większość narodu amerykańskiego sprzyja projektowi przedstawionemu na konferencji pokojowej, jeżeli projekt ten przedstawi b. b. opozycję w Izbie reprezentantów i w senacie. Chodzi o to jednak, aby były dostateczne gwarancje co do absolutnej obrony dotkły Monrogo. Nadto naród amerykański musi mieć absolutną pewność, że przyjęcie projektu nie będzie go obowiązywało do interwencji wojskowej, choćby w najmniejszych wojnach, któreby mogły zakłócić spokój Europy. W razie otrzymania zapewnienia w tym kierunku, cała opinia amerykańska będzie popierać projekt Ligi narodów.

Genewa stolicą Ligi narodów.

Kraków, 2 kwietnia (PAT). Radiotelegram stacyi krakowskiej z Lyonu:

„Petit Parisien“ podaje, że komisja dla spraw Ligi narodów wybrała Genewę jako siedzibę Ligi. Belgia ciągle domaga się wyznaczenia stolicy międzynarodowej na swym terytorium, twierdząc, że ma w tym względzie lepsze warunki od innych narodów, gdyż Liga narodów jest jednym z rezultatów moralnych tej wojny, a Belgia prowadziła wojnę dla uznania tychże zasad moralnych.

Warszawa, 2 kwietnia (PAT). „Petit Journal“ z dnia 25 bm. zamieszcza artykuł wstępny Etienne Fauroula, w którym dowodzi konieczności najrybniejszego przetransportowania armii Hallera do Polski i uposażenia Polski w siłę zbrojną, gdyż to jest jedynym sposobem poskromienia buty i niebezpieczeństwa pruskiego. — Niemcy — pisze dziennik paryski — mają podwójne oblicze, jedno od zachodu, drugie od wschodu, dlatego też nie pomoże uregulowanie stosunków nad Renem, jeżeli równocześnie nie uczyni się tego nad Wisłą.

Warszawa, 2 kwietnia (PAT). Z Paryża donosi: „Le France militaire“ ogłasza rozporządzenie ministra wojny, według którego podania członków armii francuskiej o przyjęcie do armii polskiej mają być wysyłane drogą służbową do przeznaczonego generalnego dowództwa miejscowego.

Międzynarodowa organizacja pracy.

Paryż, 2 kwietnia (PAT). Radiotelegram stacyi krakowskiej.

Konwencja ustanawiająca międzynarodową organizację pracy, zatwierdzoną przez specjalną komisję, zawiera 41 paragrafów. W przedmowie wyrażone jest pragnienie kontrahentów, aby ustalić pokój światowy. Obecne warunki pracy są niestety takie, że niesprawiedliwość i głód, która jest ich następstwem, zagrażają pokojowi i harmonii świata. Poprawa tych stosunków jest konieczną i to w najkrótszym czasie. Środki wskazane do tego są następujące: uregulowanie godzin pracy, ustalenie maksimum wypadkowego na tydzień i na dzień, uregulowanie rozpraszalności rąk robotniczych. Walka przeciw bezrobociu i ustalenie należnej zapłaty. Ubezpieczenie robotników na wypadek chorób i zranień powstałych przy pracy, zabezpieczenie dzieci, młodzieży i kobiet, ubezpieczenie na wypadek starości. Zabezpieczenie interesów

robotników na wypadek jeśli są zatrudnieni w innym kraju. Uznanie zasad wolnej organizacji. Organizacja wykształcenia technicznego i t. d. Nowa organizacja, która będzie włączona do układu o Lidze narodów, przewiduje: 1) konferencję generalną, która zbierze się w miejscu starej siedziby Ligi narodów i na której będzie po dwóch delegatów rządowych każdego kraju i jeden delegat chłobodawców, oraz jeden delegat urzędników; 2) międzynarodowe biuro pracy z dwoma delegatami rządu, sześcioma delegatami chłobodawców i dwoma delegatami robotników; 3) dyrektor biura międzynarodowego i personal międzynarodowy, złożony również z pewnej ilości kobiet. Konwencja przewiduje wypracowanie międzynarodowego ustawodawstwa pracy. Po upływie roku od zakończenia konferencji należy się upewnić o wykonaniu wszystkich uchwał. W razie niewypełnienia międzynarodowych przepisów pracy i jeśli jakieś zażalenie wpłynie do biura, sekretaryat generalny Ligi narodów wyznaczy komisję, która zarządzi zwołanie ankiety. Komisja ta wyda wyrok i określi terminy wykonania go kraj, który uchylił się od wypełnienia przepisów regulaminu podlegać będzie wyrokowi komisji.

Akcja przeciw b. iszewizmowi.

Berlin, 2 kwietnia (PAT). „Acht-Uhr-Blatt“ donosi z Bazylei:

Wśród członków konferencji niema jeszcze zgody co do zwalczania ruchu bolszewickiego. „New York Herald“ dowiadyuje się, że wojska polskie, czeskie, rumuńskie, serbskie i greckie pod wodzą komendanta francuskiego, mają być użyte do zwalczania bolszewizmu w Europie środkowej. Lloyd George oświadczył, że zadaniem konferencji jest pokój kres wojny, a nie wszczęcie nowej wojny.

Paryż, 2 kwietnia. Jak twierdzą rumuńscy nie się w maju. Polacy i Rumuni mają tę ofensywę koalicji przeciwko bolszewizmowi rozpocznie w maju. Polacy i Rumuni mają tę ofensywę popierać.

Paryż, 2 kwietnia (PAT). Havas donosi, że rada czterech postanowiła ostatecznie zamianować generała Mangina naczelny dowódca armii rumuńskiej. Widza jego atakują obejmować także armie polskie.

Paryż, 2 kwietnia (PAT). Havas. „Aktion“ pisze, że zamierzonym jest rozciągnięcie władzy wojskowej Mangina także na armie polskie, aby utworzyć front pod jednolitym dowództwem od morza Bałtyckiego do morza Czarnego.

Zurych, 2 kwietnia. Jak donosi „Schweizer Telegraphen-Agentur“, rozpoczęło się tutaj organizowanie ruchu ludowego przeciw bolszewizmowi. Ruch ten opiera się na artykule konstytucyjnej szwajcarskiej, który powiada, że rząd ma obowiązek uwiecznić osoby, narażające na szwank spokój i porządek kraju. Inicjatorami ruchu są mieszczanie, studenci i wyżsi wojskowi.

Pochód armii koalicyjnej.

Rotterdam, 2 kwietnia „Daily Mail“ donosi: Do Bukaresztu przybyło 30.000 żołnierzy koalicyjnych. Do Koloszwaru i Hermanstadu dała wojska ententy na pomoc Rumunom. W Rumuni i okupacji węgierskiej zaprowadzono stan obłężenia.

Z sowieckiej Ukrainy.

Moskwa, 2 kwietnia (PAT). Radiotelegram stacyi krakowskiej.

Ukraińska republika sowiećów ukonstytuowała się z członków następujących partii: niezwadnia, socjalistyczna, rewolucyjnej socjalistycznej, komunistycznej, nadto te wszystkie partie, które tworzą platformę sowiećów.

Z Węgier.

Paryż, 2 kwietnia (PAT). Radio stacyi krakowskiej.

Z Bolgradu donoszą: Misja francuska z Budapesztu pod przewodnictwem pułkownika Vixa przybyła w sobotę do Belgradu. Przybyła również misja angielska i serbska. Aż do odjazdu z Budapesztu misje te były internowane w willi przy ulicy Andrassego, gdzie mieszkali. Władze węgierskie zachowywały się poprawnie wobec oficerów, ale ma się wrażenie, że nie są one w stanie zapanować nad czynnikami bezładu i nieporządku, jaki rozprzecz się na Węgrzech. Tak sama anarchia panuje na prowincji i połącz, który wiozł misję w kierunku Szegedynu, był zatrzymany w Truskieten przez sowieć lokalny, z którym trzeba było długo konferować, zanim podąż puszczono w dalszą drogę.

Poznań, 2 kwietnia (PAT). Pisma niemieckie przytaczają doniesienie „Allgemeine Handelsblatt“, że naczelne władze wojskowe ententy zawiadomiły radę czterech, że trzeba natychmiast wszcząć walkę z bolszewikami na Węgrzech i w Rosji. Inaczej walki to odejdą się nad Renem.

Wiedeń, 2 kwietnia (PAT). Radio stacyi krakowskiej.

Wedle dzienników wiedeńskich, życie gospodarcze na Węgrzech zagraża katastrofa z powodu utopijnych zarządzeń rządu sowiećów.

Bern, 2 kwietnia. „Times“ przynosi wywód czeskiego ministra spraw zagranicznych, dra Benesa, który oświadczył się za natychmiastową interwencją militarną przeciwko Węgom.

Należy przeprowadzić koalicję bolszewizmu węgierskiego przez stanowcze wyrażenie gra-

nie przyszłego państwa serbskiego, ażeby Czechy, Rumunia i Serbia wiedziały, gdzie mają wykonać swoje prawa.

Dalej domaga się dr Benesz, ażeby koalicja zawiadomiła Austrię, że na wypadek ruchu bolszewickiego natychmiast zostanie wstrzymany a n y d o w ó z z y w o s i c i. Również żąda dr Benesz wstrzymania dowozu do Węgier, natomiast obfitego zaopatrywania w żywność Czech.

Z Niemiec.

Stuttgart, 2 kwietnia (PAT). Wobec niebezpieczeństwa, grożącego porządkowi publicznemu, rząd zawiesił stan obłężenia w mieście i w okolicy.

Berlin, 2 kwietnia (PAT). „Acht-Uhr-Blatt“ donosi ze Stuttgartu:

Wczoraj w południe przyszło tu do walk ulicznych. Strajkujący urzędnicy położyli manifesty, chcąc na rządzie wymusić wypełnienie swych zadań. Przeciw demonstrującym ustawiono wielkie oddziały wojska rządowego z karabinami maszynowymi i samochodami pancernymi. Ponieważ tłum nie ustąpił wezwaniom do rozejścia się i zaczął grozić postawę, wojsko dało strzały na postrach, a gdy te nie odniosły skutku, strzeliło w tłum. Zabitych trzech manifestantów, wielu odniosło rany. Następnie wojsko rozprędkowało tłum. Kierownictwo strajku generalnego w Stuttgarcie postanowiło proklamować strajk generalny w całej Wirtembergii. Po tej uchwale sfery kierujące wirtemberskiej burżuazji postanowiły podjąć ze swej strony strajk całą Wirtembergię.

Paryż, 2 kwietnia (PAT). Havas donosi: Z Spa donoszą, że niemiecka delegacja finansowa wyjechała ze Spa do Pont Saint Maxence (dop. Oise), gdzie będzie pomieszczona. Spotkanie delegatów francuskich z niemieckimi będzie się odbywało w Compiègne.

Londyn, 2 kwietnia (PAT). Radiotelegram stacyi krakowskiej: W związku z dyskusją, prowadzoną teraz w prasie niemieckiej na temat, czy ks. Maks Bański, były kanclerz Rzeszy, podjął inicjatywę w załatwianiu pokoju w Póździerniku 1916, ogłasza Biuro Wolffa list Hindenburga, datowany z dnia 13 października 1918. List ten wyraża, że tego dnia sztab generalny armii niemieckiej potwierdził żądanie, wypowiedziane dnia 29 września, domagające się zwołania pokoju. W liście Hindenburga pisze:

Z powodu katastrofy na froncie macedońskim, z powodu jednoczesnego osłabienia rezerw na froncie zachodnim i z powodu niemożności wyrównania wielkich strat, które właśnie ponieśliśmy, niema, mówiąc po ludzku, żadnej możliwości, abyśmy byli zdolni narzucić pokój nieprzyjacielowi. Nasi przeciwnicy ciągle otrzymują posiłki. Części naszej armii tuzi mają się razem. Armia stawia opór powtarzającym się atakom nieprzyjaciela, ale nasza sytuacja staje się bardzo poważna i może zmusić dowódcę do poważnych decyzji. W tych warunkach jest koniecznym zaprzestanie walki, aby uratować naród niemiecki od niepotrzebnych ofiar. Każdy dzień kosztuje tysiące żołnierzy.

Po otrzymaniu tego listu — pisze Biuro Wolffa, — rząd nie miał nic innego do zrobienia, jak powziąć kroki celem otrzymania rozejmu, i zafiarowania pokoju.

Zamiaty wojskowe Anglii.

Londyn, 2 kwietnia (PAT). Radio stacyi krakowskiej.

Dnia 1 kwietnia rozpoczął kap. Guest w Izbie gmin czytanie projektu prawa o służbie wojskowej morskiej i powietrznej. Wykazał on konieczność powzięcia pewnych środków wobec różniących się sytuacji w Europie. — Członkowie stronnictwa pracy sprzeciwiali się temu projektowi z powodu tego, że prawo utrzymuje nadal przymusową służbę wojskową. Mr. Churchill powiedział, że w bieżącym roku Enanosom będzie musiał poświęcić 500 1/2 milionów (czego? czy szterlingów? O tem radiostacja nie pisze. Red.) na armię, to jest przez czas okresu okupacyjnego. Z tego 253 1/2 milionów, potrzebnych jest na wynagrodzenia dla oficerów i żołnierzy na transporty wojsk zdemobilizowanych, na rannych i na chorujących w szpitalach, na utrzymanie jeńców wojennych i na inne konieczne wydatki. Jest to prawie dokładnie połowa całej sumy. Koszta armii okupacyjnej będą wynosiły 258 milionów. Na pokrycie tego przyjdą opłaty Niemcom na armię relik i niektóre inne powinności, które wyniosą 50 milionów, tak, że koszt armii okupacyjnej wyniosą 204 milionów. Jeżeli z tej kwoty odciągnie się opłaty, które Anglia ma prawo uzyskać za utrzymanie armii nadreńskiej, a które wyniosą około 70 milionów, to koszt armii okupacyjnej wyniosą 33 milionów, podczas gdy przed wojną koszt utrzymania armii wynosił 57 milionów. W czasie okresu przejściowego ministerstwo osiągnie bardzo wielkie zmniejszenie się wydatków na siłę zbrojną. Churchill zwrócił uwagę na teraźniejszy stan Europy i na potrzebę utrzymania dostatecznej armii, ażeby zebrać owoce wojny. Rząd zamierza utrzymać armię w następującej sile liczebnej: żołnierz w Anglii przebywający: 176.000 ludzi; żołnierz przebywający w Irlandyi, 120.000 ludzi; armia nad Renem w Niemczech 264.000 ludzi; we Włoszech 10.000 ludzi; na wschodzie i na Kaukazu 75.000 ludzi; w Mezopotamii 20.000; w Indjach 60.000 do 70.000 ludzi; w północnej Syberyi 20.000 ludzi (częściowo w Rosji); w Egipcie i w Palestynie około 60.000 ludzi.

